

De witte kolen in de rassenproef biologische teelt waren dit jaar over het algemeen wat aan de grote kant. De oogst had gerust wat vroeger gemogen. Bejo 3268 (Bejo) is de nieuwe aanrader met een goede resistentie tegen ziekten en trips en een hoge opbrengst. Abel (Hazera) en Impala (Bejo) vertoonden ook weinig tripsschade. Op vlak van kwaliteit en bewaring werden geen grote verschillen waargenomen tussen de rassen.

Late oogst zorgt voor grote kolen

Op 26 maart 2021 werden de verschillende rassen in trays gezaaid bij plantenkwekerij De Koster. De rassen Expect, Impala, Reaction en Bejo 3268 (allen van Bejo Zaden) werden als biologisch zaad aangeleverd. Van de andere rassen werd niet chemisch behandeld zaaizaad gebruikt. Na 9 weken opkweek werden de rassen geplant op 1 juni. De afstand was 35 cm in de rij en 70 cm tussen de rijen. Voor het planten werd de grond bewerkt met de Treffler TGA precisiecultivator, de Neolab (niet-kerende bodembewerking) en de rotoreg.

Op 3 april werd 30 ton/ha vaste rundermest toegediend en op 9 april 400 kg/ha Calci-S. In augustus werd 50 E/ha OPF bijbemest.

De onkruidbestrijding gebeurde deels mechanisch met wiedegegen en schoffelen en deels manueel. Na het planten werden de planten afgedekt met een wildnet. In de periode augustus-september werd viermaal behandeld met Xentari (1 kg/ha) tegen koolwitjes en kooluil.

In mei en in juli moest water afgelaten worden na een grote hoeveelheid regen. Eind september werd beregend met 20 l per m².

Vier veldjes hadden een natte plek wat een invloed had op de opbrengst.

De kolen werden geoogst en gesorteerd op 12 november. Ze waren over het algemeen wat aan de grote kant voor de verse markt. De oogst had iets vroeger mogen plaatsvinden. Op 7 maart 2022 werd de beoordeling na bewaring uitgevoerd.

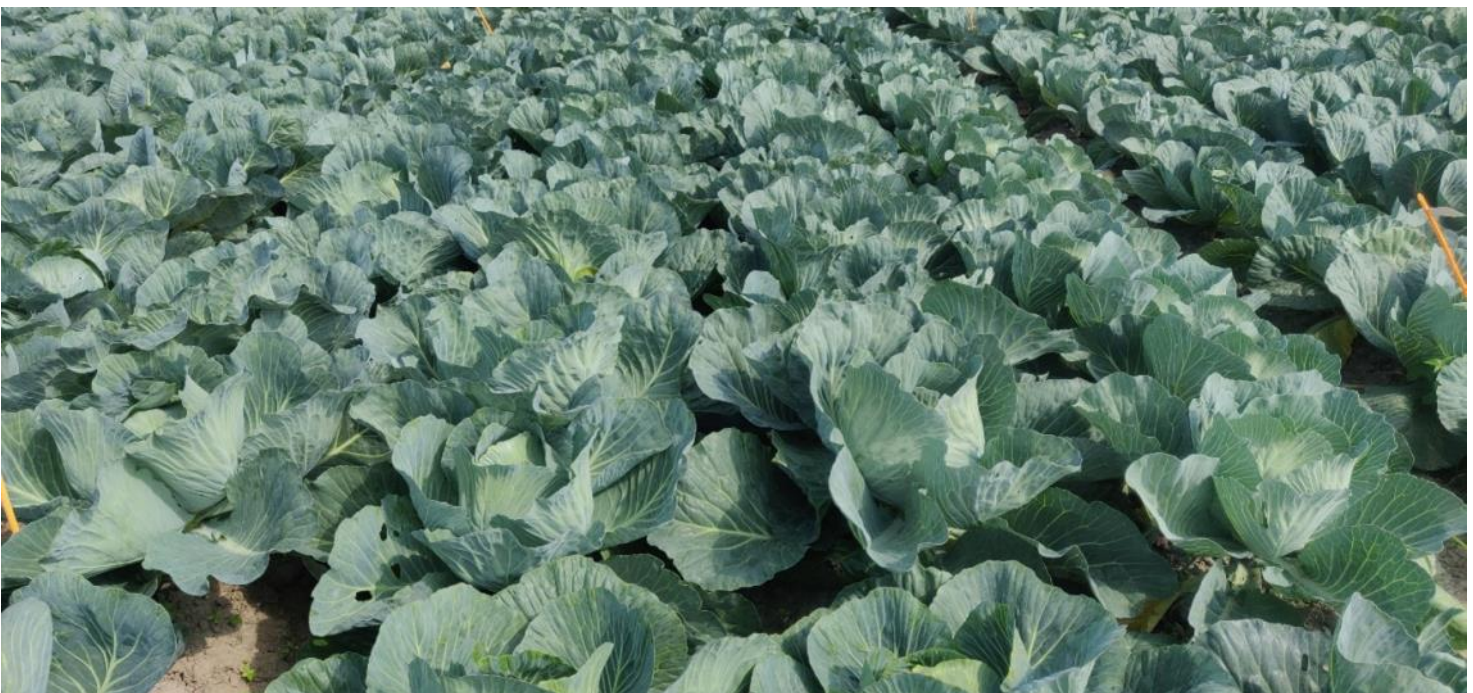
Impala, Bejo 3268 en Abel sterk tegen trips

Expect (Bejo Zaden) had doorheen het seizoen een bovengemiddelde gewasstand. De koolvorming was in september lager dan gemiddeld in tegenstelling tot in 2020. Begin november waren alle kolen wel oogstklaar. Expect haalde een bovengemiddelde opbrengst met een gemiddeld stukgewicht van 2,26 kg (2,4 kg zonder de parallel met de natte plek). De kolen hadden een goede uitwendige en inwendige kwaliteit.

Impala (Bejo Zaden) had een goede gewasstand met een iets blekere bladkleur tot september. De kolen werden snel gevormd. De vele regen zorgde voor een sterke groei en dit resulteerde in wat legering begin november. Onder normale omstandigheden heeft dit ras niet zo veel last van legering. Impala toonde zich opnieuw sterk tegen trips net als in 2020. De opbrengst was bovengemiddeld met een stukgewicht van 2,24 kg. Het ras scoort met een goede uitwendige en inwendige kwaliteit.

Reaction (Bejo Zaden) stond er iets minder goed bij in het begin van het seizoen. Bij het naderen van de oogst was de gewasstand beter en uniformer. De gewashoogte was het volledige teeltseizoen lager in vergelijking met de andere rassen met minder bladmassa dan gemiddeld. Ook de koolvorming bleef achter. Als we het veldje met de natte plek buiten beschouwing laten dan haalt Reaction een hoge opbrengst met een hoog stukgewicht van gemiddeld 2,41 kg. De kolen tonen wat meer tripsschade. De inwendige kwaliteit is prima.

Bejo 3268 (Bejo Zaden) scoort heel goed qua gewasstand met veel bladmassa. De bladkleur was wel iets bleker tijdens het groeiseizoen. Er was weinig aantasting door trips of ziekten. Bejo 3268 had een snelle koolvorming. In september waren de kolen bijna oogstklaar. De oogstdatum had voor dit ras dan beter ook wat vroeger gelegen. Het haalt hierdoor de hoogste opbrengst

Figuur 1: Abel had een mooie gewasstand op 2 september

met de hoogste stukgewichten. De sortering is homogeen en de kwaliteit was goed. De pit was gemiddeld de helft van de koolhoogte.

Squadron (*Clause*) had een goede gewasstand en een gemiddelde koolvorming. De weerstand tegen ziekten en trips was gemiddeld. De opbrengst was goed met 100% marktbaar kolen en een stukgewicht van 2,18 kg. Dit gaf een sortering van 6 of 8 kolen per kist. De inwendige en uitwendige kwaliteit was goed met lichte aantasting door trips.

Abel (*Hazera*) kende een goede gewasstand met een hoog gewas. De koolvorming liep tot en met september wat trager. Abel is sterk tegen trips maar scoort iets minder goed op bladziekten. Afgezien van het veldje met de natte plek, haalde Abel een mooie opbrengst met stukgewichten van 2,23 kg. Uitwendig zijn de kolen iets bleker. Inwendig zien we een grote pit.

Storema (*Rijk Zwaan*) had een gemiddelde gewasstand en gewas hoogte en scoort ook gemiddeld op bladziekten en trips. De opbrengst was wat lager met een gemiddeld stukgewicht van 2,06 kg. De sortering is wat heterogener met 52,5 % in de klasse 8 per kist. De uitwendige kwaliteit was goed. De inwendige kwaliteit was ook goed met een gesloten structuur en fijne ribben.

Flexima (*Rijk Zwaan*) stond er minder goed bij bij het naderen van de oogst met wat minder bladmassa. Flexima is heel tripsgevoelig en ook gevoelig voor bladziekten. De koolvorming bleef eind juli nog iets achter tegenover de andere rassen. De opbrengst lag wat lager met een gemiddelde stukgewicht net onder 2 kg. De sortering is wat heterogener met 52,5 % in de klasse 8 per kist. Uitwendig valt de tripsschade op, inwendig is de kool van goede kwaliteit.

Storidor (*Syngenta*) had gedurende het teeltseizoen een goede en uniforme gewasstand. Het gewas was hoog en er was weinig aantasting door trips. De ziekteresistentie was gemiddeld. Storidor haalde een bovengemiddelde opbrengst met stukgewichten van gemiddeld 2,24 kg. Uitwendig scoort de kool sterk met een hoogronde vorm, een donkere kleur en een goede bladsluiting. De inwendige kwaliteit is ook goed.

Prodikos (*Syngenta*) stond er minder goed bij op het einde van het seizoen met wat minder bladmassa. De kolen zijn iets gevoeliger voor trips en bladziekten. Er werd een goede opbrengst behaald met stukgewichten van 2,27 kg gemiddeld. De kolen waren hoogronde, hadden een donkere kleur en een goede bladsluiting. Er was een lichte aantasting door trips. Inwendig was de structuur iets lossier.

Zenon/Epikur (*Syngenta*) stond goed doorheen het seizoen en had in november een hoog gewas met veel bladmassa. Er was weinig aantasting door bladziekten, wel wat tripsschade. Zenon/Epikur is eerder een industrieras, schade door trips is hier minder erg. De opbrengst was heel hoog en de stukgewichten waren gemiddeld 2,55 kg. De inwendige kwaliteit was goed.

Kilastor (*Syngenta*) had een iets minder goede gewasstand bij de oogst met wat minder bladmassa. De resistentie tegen trips en bladziekten was toen iets lager dan gemiddeld. Kilastor is ook een industrieras. Het behaalde een iets lagere opbrengst en een gemiddeld stukgewicht van 1,9 kg. Op wat lichte tripsschade na, was de uitwendige kwaliteit goed. De inwendige kwaliteit was ook goed. Kilastor had de kleinste kolen met procentueel ook een kleine pit. De kolen sorteerden voornamelijk acht per kist.

Figuur 2: Het ras Bejo 3268 vormde een zeer mooie kool

Tabel: witte kool bio 2021

Cultivar	Zaadhuis	Marktbare opbrengst	Sleet	Trips	Inwendige structuur	% pit	Tot. Gewichtsverlies na bewaring en kuisen
		ton/ha	3 november	in bak			%
Expect	Bejo Zaden	82,6 (87,0) ² a	6,8 ab	7,5 abcd	9,0 a	44,1 bcd	19,7 a
Impala	Bejo Zaden	83,1 a	7,0 a	8,3 ab	9,0 a	49,3 abc	17,8 a
Reaction	Bejo Zaden	72,9 (87,1) ² a	6,8 ab	6,5 cde	9,0 a	43,1 cd	19,1 a
Bejo 3268	Bejo Zaden	96,1 a	7,0 a	8,0 ab	8,8 ab	50,2 ab	20,7 a
Squadron	Clause	83,0 a	7,0 a	7,0 bcde	8,8 ab	43,6 bcd	19,9 a
Abel	Hazera	77,8 (83,3) ² a	6,8 ab	8,8 a	8,3 ab	53,7 a	17,8 a
Storema	Rijk Zwaan	73,4 a	7,0 a	7,8 abc	9,0 a	45,1 bcd	19,2 a
Flexima	Rijk Zwaan	73,6 a	6,0 b	6,0 e	9,0 a	43,1 cd	18,0 a
Storidor	Syngenta	84,1 a	7,0 a	7,3 bcde	8,5 ab	49,1 abcd	19,8 a
Prodikos	Syngenta	82,3 a	6,3 ab	7,0 bcde	7,5 b	47,8 abcd	22,2 a
Zenon/ epikur	Syngenta	94,6 a	7,0 a	6,3 de	8,5 ab	49,6 abc	26,8 a
Kilastor	Syngenta	69,7 (72,5) ² a	7,0 a	7,0 bcde	8,8 ab	42,5 d	18,0 a
Gemiddelde		81,1	6,8	7,3	8,7	46,8	19,9
V.C. (%)		K-W 13,43	K-W 4,25	T 7,95	K-W 6,14	T 5,74	K-W 10,50
p-waarde		0,057	< 0,01**	< 0,01**	< 0,05*	< 0,01**	0,361
schaal:		1 = 9 =	zeer veel geen	zeer veel geen	los gesloten		

Waarden binnen eenzelfde kolom gevolgd door eenzelfde letter zijn niet significant verschillend (T = Tukey, K-W = Kruskal-Wallis, p=0,05)

* significant (0,05 > p ≥ 0,01); ** zeer significant (p < 0,01)

² zonder veld met natte plek

Meer info? Lees het uitgebreide verslag met alle tabellen [hier](#).

Contactpersoon: Anouk Van Moorter

Tel: +32 (0)51 14 03 50

E-mail: anouk.vanmoorter@inagro.be